

Uw radiotherapeut (bestralingsarts) heeft met u besproken dat uw neus/keelholte inwendig bestraald zal worden. Het doel van deze brochure is u nader te informeren over deze inwendige bestraling (HDR) van de neus/keelholte (nasopharynx) en de voorbereidingen die hierbij plaatsvinden.

Inwendige bestraling HDR

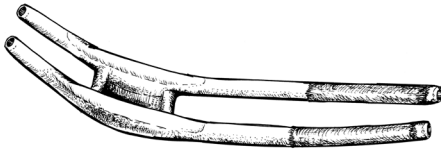
HDR staat voor 'High Dose Rate' en betekent letterlijk "Hoog Dosis Tempo". Hiermee wordt een kortdurende (snelle) inwendige bestraling van een hoog stralingsniveau bedoeld. Het doel van inwendige bestraling is het verkleinen of het doen verdwijnen van de tumor. De inwendige bestraling zal doorgaans gecombineerd worden met uitwendige bestraling. Voor deze inwendige bestraling van de neus/keelholte wordt u meestal opgenomen. Uw arts bespreekt met u of dit voor u noodzakelijk is of niet. Dit hangt mede af van uw behandelplan.

Vorbereiding

Voordat u de eerste inwendige bestraling krijgt, wordt op de afdeling brachytherapie een 'mould' (pasvorm, zie tekening 1) bij u ingebracht. Dit is een voorwerp gemaakt van kunststof bestaande uit twee met elkaar verbonden flexibele buisjes.

Voor het inbrengen van deze 'mould' zit u op een stoel. De arts zit tegenover u. Uw neus en keel worden eerst plaatselijk verdoofd.

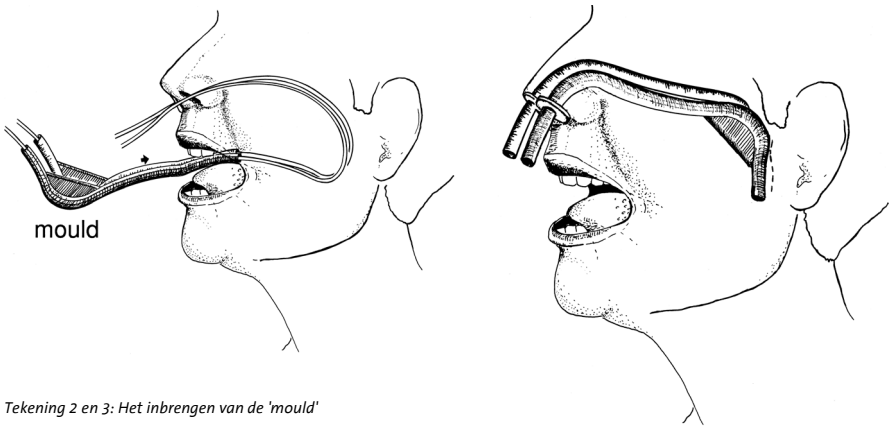
Inwendige bestraling (HDR) van neus-, keelholte (Nasopharynx)

Tekening 1: de 'mould' (pasvorm)

De arts brengt dan door ieder neusgat een dun slangetje in (een neussonde), dat via de keelholte in de mond uitkomt.

Met behulp van deze slangetjes wordt de mould via de mond de neus ingetrokken (zie tekening 2 en 3).

Tekening 2 en 3: Het inbrengen van de 'mould'

De neussondes worden daarna weer verwijderd. Ondanks de verdoving kan het inbrengen van de mould u een vervelend, benauwend gevoel geven. Dit moment duurt slechts kort.

Als de 'mould' is ingebracht, worden er röntgenfoto's gemaakt om te zien of de mould goed zit. Tevens worden ze gebruikt om de voor de bestraling noodzakelijke berekeningen te maken. Als de foto's klaar zijn, kunt u terug naar de verpleegafdeling of naar huis.

De mould blijft in de neus/keelholte zitten totdat u alle geplande inwendige bestralingen heeft gehad. U kunt met deze mould in gewoon alles doen wat u normaal gesproken ook zou doen. Omdat uw neus dicht zit, moet u door uw mond ademen. Nadat de verdoving is uitgewerkt, is de mould niet pijnlijk, maar u voelt hem wel zitten. Over het algemeen vindt de eerste inwendige bestraling plaats op de dag waarop de mould is ingebracht.

De inwendige bestraling

De uitvoering van de bestralingen staat onder verantwoordelijkheid van de radiotherapeutisch laboranten en vindt plaats in een speciaal daarvoor gebouwde kamer op de afdeling Brachytherapie.

De gehele behandeling duurt 2 á 3 dagen (de bestralingen zijn in principe alleen van maandag tot vrijdag, niet in het weekend). U wordt tweemaal per dag bestraald: 's ochtends en 's middags. De bestraling duurt ongeveer 5 minuten. Hiervan voelt u niets. Voor elke inwendige bestraling wordt de mould die bij u is ingebracht via verlengsnoertjes aangesloten op het HDR-bestralingsapparaat. Tijdens de bestraling bent u alleen in de kamer. Er is een videocamera en een intercom aanwezig, zodat het personeel tijdens de bestraling contact met u kan houden. Indien nodig kan de bestraling onderbroken worden.

Zodra de bestralingstijd verstreken is, gaat de radioactieve bron automatisch terug in de kluis van het bestralingsapparaat en worden de buisjes losgekoppeld. Vanaf dat moment is er geen straling meer in uw lichaam en ook niet in de kamer. Tijdens de bestralingsperiode worden bij u de flexibele buisjes driemaal daags doorgespoten zodat ze doorgankelijk blijven.

Laatste bestraling

Na de allerlaatste bestraling wordt de mould verwijderd. Soms gebeurt dit onder verdoving. Het moment waarop de mould door de keel naar buiten wordt getrokken, is even vervelend. Door de bestraling kan het neusslijmvlies geïrriteerd zijn. Daarom krijgt u in elk neusgat een tampon met zalf. Die tampons moeten ongeveer 3 á 5 dagen blijven zitten. Als de tampons er onverwacht uitvallen, is dat niet erg. Meldt het echter wel telefonisch aan uw behandelend radiotherapeut. 's Avonds of in het weekend kunt u contact opnemen met de dienstdoende arts. Hij/zij vertelt u wat u dan moet doen.

Bijwerkingen

Door de bestraling raakt het bovenste deel van het slijmvlies van uw neus/keelholte geïrriteerd. Dit kan de volgende klachten geven: pijn, verstopte neus, reukverlies, oorklachten en een toegenomen afscheiding via de neus. Meestal zijn deze klachten beperkt en van tijdelijke aard. Daarom raden wij u aan geen sterk gekruide gerechten of alcohol te gebruiken. Hierdoor zou de irritatie kunnen toenemen. Bij een verontrustende toename van de klachten na de bestraling kunt u altijd contact opnemen met uw behandelend arts.

Informatie

Wij hopen u met deze brochure voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u vragen hebben over de behandeling, stelt u deze dan gerust aan uw behandelend arts, de verpleegkundige of de radiotherapeutisch laborant van de afdeling Brachytherapie, telefoon (010) 704 12 83 (tijdens kantooruren). U kunt ook terecht op de verpleegafdeling A0, telefoon (010) 704 12 27. Voor algemene vragen kunt u terecht bij het patiënteninformatiebureau, tijdens kantooruren telefonisch te bereiken onder nummer: (010) 704 11 77. Het centrale nummer van het Erasmus MC - Daniel den Hoed is (010) 704 0 704.

